

Test

Slovenský jazyk a literatúra



Forma A

© Štátny pedagogický ústav, Bratislava

NUPSESO
a.s.

Slovenský jazyk do vrecka

<http://www.slovincina.vselico.com>

MONITOR 9 - Forma A
Test zo slovenského jazyka a literatúry pre 9. ročník ZŠ

I. ČASŤ
I/1

- 1.** Máte hlavu, ale špendlík ju má tiež.
Tento stručný vtipný výrok, ktorý vyjadruje všeobecne platnú myšlienku, je:
A. hádanka
B. aforizmus
C. anekdota
D. porekadlo

- 2.** Ktoré z uvedených vyjadrení je spisovné?
A. Určíte sa stretneme za päť minút tri.
B. Tak to veru neberiem v úvahu!
C. Nestihla prísť na koncert pre chorobu.
D. Išiel tvoj brat pre sestru do materskej školy?

- 3.** Ktorá skupina slov má súvislosť s divadelnou hrou?
A. strih, montáž, filmový scenár
B. zvukové efekty, muzikál, animácia
C. kamera, záber, zvuk
D. dejstvo, vyvrcholenie deja, výstup

- 4.** V ktorom riadku sú všetky slovesné tvary určité?
A. robím, hovoril, bol by písal
B. rozkvitla, kráčajúc, pomáhame
C. zatlieskali, odpovedať, bude vládnuť
D. spracovanie, budú sa báť, držia

- 5.** Vtedy si odkrúcal vojnu ďaleko od rodiny.
Všimni si podčiarknuté slovo vtedy z troch hľadísk: vecného významu, ohybnosti a vetnočlenskej platnosti a vyber správnu možnosť.
A. Slovo vtedy je plnovýznamové, ohybné a vo vete je predmetom.
B. Slovo vtedy je plnovýznamové, neohybné a vo vete je príslovkovým určením.
C. Slovo vtedy je neplnovýznamové, neohybné a vo vete je príslovkovým určením.
D. Slovo vtedy je neplnovýznamové, ohybné a vo vete je predmetom.

- 6.** Slávny slovenský vynálezca padáka Štefan Banič je vedcom európskeho i celosvetového významu.
Vo vete je niekoľko druhov prívlastkov. Vyber správnu možnosť:
A. postupne rozvíjací prívlastok, viacnásobný prívlastok, zhodný prívlastok, nezhodný prívlastok
B. zhodný prívlastok, postupne rozvíjací prívlastok, nezhodný prívlastok
C. viacnásobný prívlastok, postupne rozvíjací prívlastok, zhodný prívlastok
D. postupne rozvíjací prívlastok, viacnásobný prívlastok, nezhodný prívlastok

MONITOR 9 - Forma A
Test zo slovenského jazyka a literatúry pre 9. ročník ZŠ

I/2

7. Srdce, symbol lásky a života, bolo v dávnej minulosti zahalené tajomstvom. Aký význam majú čiarky vo vete?

- A. Čiarky oddeľujú vety v priraďovacom súvetí.
- B. Čiarky oddeľujú časti viacnásobného vetného člena.
- C. Čiarky oddeľujú vety v podradovacom súvetí.
- D. Čiarky oddeľujú prístavok.

8. Najvyššia poloha obidvoch pohorí je výsledkom pôsobenia horských ľadovcov v štvrtohorách.

Podčiarknuté slová sú utvorené zo slovotvorného základu hor- rozličnými slovotvornými postupmi. Urči, v ktorom riadku tabuľky sú všetky odpovede správne.

	pohorí	horských	štvrtohorách
A.	odvodzovanie predponou a príponou	odvodzovanie príponou	skladanie
B.	bezpríponové tvorenie	skladanie	odvodzovanie predponou
C.	skladanie	odvodzovanie príponou	odvodzovanie predponou
D.	skracovanie	bezpríponové tvorenie	skladanie

9. V ktorej skupine slov sú všetky slová pravopisne správne napísané?

- A. bicykel, risk, mitológia, bižutéria, dynastia
- B. kybernetika, citrus, gilotína, titul, tirkys
- C. vitamín, filatelista, rytmus, zips, diplomat
- D. chinín, zinok, pilotáž, vírus, gytara

10. Ktorá priama reč je pravopisne správne napísaná?

- A. „Chodba je úzka.“ Upozorňuje Peter.
- B. „Chodba je úzka,“ upozorňuje Peter.
- C. Chodba je úzka: „Upozorňuje Peter.“
- D. „Chodba je úzka, upozorňuje Peter.“

11. Pozorne si prečítaj úryvok básne Andreja Sládkoviča Nehaňte ľud môj.

Počuješ bájne hlasy povestí?
Hovoria tie, keď čas čuší,
zázračný z nich on svet má vyviesti,
budúci svet v nich tuší.

Urči rým básne:

- A. a b c b - prerývaný
- B. a a b b - združený
- C. a b b a - obkročný
- D. a b a b - striedavý

MONITOR 9 - Forma A
Test zo slovenského jazyka a literatúry pre 9. ročník ZŠ

I/3

- 12.** Počas sviatkov nás navštívili otcov- a matk-n- príbuzní z Rožňavy. Vybrali sa s nami na celodenn- výlet do Mal-ch Karpát a na hrad Devín. Pretože sú vynikajúc- a neúnavn- turisti, nemali problémy s kilometrami. Domov sa vrátili spokojn- a šťastn-.

Urči tú možnosť, v ktorej sú všetky i,í/y,ý doplnené správne:

- A. i, í, i, y, ý, i, í, í, í
- B. y, i, i, í, ý, i, ý, ý, ý
- C. i, y, i, ý, ý, i, í, ý, í
- D. i, i, i, ý, ý, i, í, í, í

- 13.** V ktorom krátkom literárnom žánri autori nevyslovujú svoj názor priamo, ale obrazne, čiže nepriamo, utajene, tzv. alegóriou a kde nositeľmi ľudských vlastností sú neživé predmety alebo zvieratá?

- A. óda
- B. sonet
- C. bájka
- D. novela

MONITOR 9 - Forma A
Test zo slovenského jazyka a literatúry pre 9. ročník ZŠ

II. ČASŤ
II/1

Ľudo Zúbek
Jar Adely Ostrolúckej
(úryvok)

Po štyroch rokoch Evka navštíví Ostrolúckych vo Viedni. V rozprávani Adely sa odvíja príbeh jej lásky k Štúrovi.

Za tie štyri roky sa Adelka zmenila. Ani nie tak výzorom ako povahovo. Poznala som ju ako veselú, márnomyseľnú, trochu panovačnú krásavicu, ktorá sa od ostatných panských slečien odlišovala iba tým, že bola oveľa vzdelanejšia a jej znalosti neboli len nánosom, ktorý by ju mal robiť v očiach známych interesantnejšou, ale vyplývali z hlbokého duševného zaujatia pre všetko krásne a výnimočné.

Teraz stála predou mnou vážna dáma krásnej, ale trochu smutnej tváre, v ktorej sa skrývalo čosi neznáme a nevšedné.

Pozorne si prečítaj úryvok z diela Ľuda Zúbka Jar Adely Ostrolúckej a odpovedz na nasledujúce úlohy.

14. Urči slohový útvar úryvku:

- A. vnútorná charakteristika osoby
- B. vonkajšia charakteristika osoby
- C. opis činnosti
- D. opis prostredia

15. Urči literárny žáner diela:

- A. dobrodružný román
- B. historický román
- C. vedecko-fantastický román
- D. poviedka

16. Urči poslednú vetu úryvku podľa zloženia:

- A. jednoduchá rozvitá veta
- B. prirad'ovacie súvetie
- C. podrad'ovacie súvetie
- D. zložené súvetie

17. Dopln charakteristiku hlavnej postavy literárneho diela:

- Hlavná postava literárneho diela je postava,
- A. ktorú majú čitatelia najradšej.
 - B. ktorá má iba kladné povahové vlastnosti.
 - C. ktorá do deja najmenej zasahuje.
 - D. okolo ktorej sa sústreďuje dej.

MONITOR 9 - Forma A
Test zo slovenského jazyka a literatúry pre 9. ročník ZŠ

II/2

Oporná a pohybová sústava

1. Ľudská ruka sa špecializovala na prácu, má jedinečnú schopnosť jemnej motoriky.
2. Veľká ohybnosť ruky sa začína už v zápästí, v ktorom je 8 kostí zápästia. 3. Vyzerajú ako malé kamienky, no ich umiestnenie je dokonalé. 4. Za nimi sú záprstné kosti a články prstov. 5. Zo všetkých prstov je palec najšpecializovanejší a najviac pomáha obratnosti ruky svojou pohyblivosťou. 6. Má špeciálny kĺb, ktorý umožňuje palcu voľne sa pohybovať po ploche dlane a umožňuje dotknúť sa končekov prstov.
7. Kosti dolnej končatiny sú oporou tela. 8. Sú silnejšie a väčšie. 9. Stupaj je stavaná tak, že je odolná voči tlaku a napätiu. 10. Najdôležitejšou štruktúrou stupaje je klenba, ktorá rozkladá hmotnosť tela a zabezpečuje oporu pri pohybe.

(Prírodoveda pre 9. ročník ZŠ)

18. V akom jazykovom štýle je ukážka napísaná?

- A. hovorový
- B. náučný
- C. umelecký
- D. publicistický

19. Ktorá skupina odborných výrazov patrí do oblasti biológie?

- A. záprstné kosti, minerál, opora, články prstov
- B. články prstov, nerast, zápästie, palec
- C. zápästie, záprstné kosti, palec, články prstov
- D. tlak, zápästie, súkvetie, záprstné kosti

20. Ktoré dve vety v texte sú zložené súvetia?

- A. vety číslo 5 a 6
- B. vety číslo 9 a 10
- C. vety číslo 5 a 10
- D. vety číslo 6 a 10

21. Ktoré slovné spojenie je v genitíve plurálu?

- A. končekov prstov
- B. svojou pohyblivosťou
- C. najdôležitejšou štruktúrou
- D. články prstov

MONITOR 9 - Forma A
Test zo slovenského jazyka a literatúry pre 9. ročník ZŠ

II/3

Maša Haľamová

Pohli sa ľady

Ťažko sa v horách
rodieva jar.
Na juhu chodí už
ružový máj.
Zakvitli jablone,
zem sladko rozvoňala
a mladé slnko sýti žírnu hrudu,
kým u nás ľady v chladnej okove
zvierajú ešte pleso zelené.

Kamene holé,
pod nimi vlhké ihličia,
len kde-tu zázrakom
krókusy lilavé spod snehu vypučia.

(Vysvetlivky: krókus - šafran, lilavý - fialový)

Nastavia vetru
hlavičku krehkú,
rýchly ich zmar.
Potom sa vetrom
pohnú i ľady.
Pomaly jedle skvitnú.
A to je jar.

Však človek v horách
vdáčný je za každý najmenší dar.
Za rozkvitnutú jedľu
i kameň slncom zhriaty.

Hej, v horách chudobných
ľudia sú láskou bohatí.

22. Urči ukážku z hľadiska literárneho druhu:

- A. báseň
- B. epika
- C. dráma
- D. lyrika

23. Akú myšlienku vyjadruje posledné dvojveršie básne Pohli sa ľady?

- A. V horách je krásne, ale chudobne.
- B. Bohatstvo sa nemeria len materiálne, ale aj duchovne.
- C. V horách sa žije ťažko, ale ľudia sú k sebe vládnejší.
- D. Najlepšie sa žije v horskom prostredí.

24. Urči synonymum k podčiarknutému slovu vo verši „a mladé slnko sýti žírnu hrudu“:

- A. tmavú hrudu
- B. úrodnú hrudu
- C. žeravú hrudu
- D. vyprahnutú hrudu

25. Ktorý z uvedených jazykových umeleckých prostriedkov je epiteton?

- A. ružový máj
- B. rodieva sa jar
- C. ľady zvierajú pleso
- D. zakvitli jablone